

Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling

Udvalget for Videnskab og Teknologi
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Hermed fremsendes i 5 eksemplarer svar på spørgsmål nr. 22 stillet af Udvalget for Videnskab og Teknologi den 6. februar 2006.

Med venlig hilsen

Helge Sander

**Ministeriet for Videnskab,
Teknologi og Udvikling**

Bredgade 43
1260 København K
Telefon 3392 9700
Telefax 3332 3501
E-post vt@vtu.dk
Netsted www.vtu.dk
CVR-nr. 1680 5408

Spørgsmål nr. 22 stillet af Udvalget for Videnskab og Teknologi den 6. februar til Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling (Alm. del - bilag)

Spørgsmål 22

Ministeren bedes kommentere henvendelsen fra IT-Politisk Forening vedrørende digitalisering af valgbehandlinger, jf. almindelig del – bilag 120.

Svar:

I henvendelsen fra IT-Politisk Forening rejses der en række problemstillinger vedrørende indførelse af it i forbindelse med valg og valgbehandlinger, herunder især risikoen for fejl og svindel. Det anbefales endvidere i henvendelsen, at der afsættes et beløb til udvikling af software til håndtering af e-valg baseret på open source.

Som det fremgår af henvendelsen fra IT-Politisk Forening, er der en række udfordringer ved at digitalisere valgprocessens forskellige dele (opstilling af kandidater, valghandling, etc.). Disse udfordringer bør undersøges nærmere, inden den endelige beslutning om afholdelse af e-valg på et givet område træffes.

Det ændrer dog ikke på, at der kan være fordele ved at arbejde for øget digitalisering af valgprocessen på visse nærmere definerede områder. Videnskabsministeriet arbejder derfor løbende på at afprøve forskellige teknologier til afholdelse af e-valg.

Videnskabsministeriet er således i samarbejde med Center for It-anvendelse i Nordjylland i gang med at udvikle et generelt it-system til valg og afstemninger over internettet med digital signatur. Systemet kan f.eks. anvendes ved vejledende afstemninger om lokalplaner i kommunerne.

Systemet er udviklet i open source og baseret på åbne standarder og foreligger på nuværende tidspunkt i en testversion. Det er blevet underkastet en grundig undersøgelse af en uvildig sikkerhedseksperter, som har gennemgået en række af systemets sikkerhedsegenskaber.

Inden systemet endeligt frigives til anvendelse i pilotforsøg med afstemninger over internettet, ønsker ministeriet at teste systemets funktionalitet og sikkerhed yderligere. Ministeriet vil tage initiativ til, at en række open source-foreninger inviteres til at deltage i dette arbejde. Arbejdet vil blandt andet indebære muligheden for en kritisk gennemgang af systemets kildekode.

Den endelige version af systemet og dets kildekode vil blive gjort frit tilgængelig på internettet for de institutioner og myndigheder, som ønsker at bruge det. En oplagt mulighed vil være at inkludere systemets komponenter i et offentligt tilgængeligt softwarebibliotek, som påtænkes oprettet inden for rammerne af det nyligt etablerede Videnscenter for software under Videnskabsministeriet.

For så vidt angår digitalisering af folketingsvalg, Europa-Parlamentsvalg, kommunale og regionale valg samt landsdækkende folkeafstemninger har Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling indhentet følgende udtalelse fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet, hvortil jeg skal henholde mig:

”Det er et grundlæggende princip i dansk valglovgivning, at en vælgers stemmeafgivning skal foregå overvåget i den forstand, at en valgmyndighed skal være til stede og sikre sig vælgerens identitet, før denne får adgang til at afgive stemme, samt sikre, at stemmeafgivningen foregår, uden at andre kan se, hvordan vælgeren stemmer. Det gælder både ved stemmeafgivning på afstemningsstedet på valgdagen og ved brevstemmeafgivning. Ingen af delene kan sikres, hvis der åbnes op for, at en vælger, f.eks. ved brug af digital signatur, kan stemme fra det sted, hvor vælgeren har adgang til en computer. Man kan ikke gardere sig imod, at vælgeren overlader sin digitale signatur til andre, f.eks. nærtstående familiemedlemmer, og man kan heller ikke sikre, at vælgeren afgiver sin stemme, uden at andre kan se, hvordan vælgeren stemmer. Det giver risiko for utilbørlig påvirkning af vælgerens stemmeafgivning og er under alle omstændigheder et brud på fundamentale principper i den måde, hvorpå stemmehemmeligheden sikres her i landet.

**Ministeriet for Videnskab,
Teknologi og Udvikling**

Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan derfor helt tilslutte sig de betragtninger herom, der er anført i henvendelsen fra IT-Politisk Forening. Indenrigs- og Sundhedsministeriet har da heller ingen overvejelser om at tage skridt med henblik på at indføre adgang til uovervåget stemmeafgivning, herunder via internettet, når det drejer sig om valg til politiske organer (Folketinget, Europa-Parlamentet, kommunale og regionale råd) samt landsdækkende folkeafstemninger.

Når det drejer sig om elektronisk stemmeafgivning på afstemningsstederne på valgdagen er det Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at der vil være fordele ved at indføre elektronisk stemmeafgivning. Risikoen for, at en vælger utilsigtet kommer til at gøre sin stemme ugyldig, minimeres. Stemmeoptællingen vil principielt ske uden risiko for menneskelige fejl og vil kunne ske nemmere og langt hurtigere end i dag.

Selv om alle krav til teknik og sikkerhed osv. er opfyldt – og det vil de i givet fald skulle være – vil der også være ulemper. Elektronisk stemmeafgivning vil betyde, at den nuværende folkelige kontrol med valgprocessen erstattes af en særlig specialistkontrol. Den almindelige vælgers mulighed for at kontrollere, at valgbehandlingen foregår korrekt, samt muligheden for efterfølgende at kontrollere valgresultatet ved at foretage en fornyet stemmeoptælling kan være afgørende for vælgernes tillid til hele valgprocessen.

Samlet set er det Indenrigs- og Sundhedsministeriets holdning, at den endelige afvejning af fordele og ulemper ved elektronisk stemmeafgivning på afstemningsstederne først kan foretages, når der er gennemført forsøg hermed. Indenrigs- og sundhedsministeriet vil se positivt på et konkret egnet forslag fra en eller flere kommuner til forsøg på dette område og ud fra dette konkrete grundlag

tage stilling til, om der skal fremsættes lovforslag om at give hjemmel til forsøg med elektronisk stemmeafgivning på afstemningsstederne.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har indtil videre ikke modtaget nogen konkrete forslag til forsøg på dette område fra kommunerne.

Indenrigs- og Sundhedsministeriets holdning omkring digitalisering af selve valgbehandlingen er gengivet i indenrigs- og sundhedsministerens lovforslag nr. L 60 fra foråret 2005 om elektroniske valglister. Der kan endvidere henvises til den efterfølgende debat i Folketinget, hvor der var bred politisk opbakning til ikke her og nu at indføre en egentlig forsøgshjemmel i valglovgivningen.”

**Ministeriet for Videnskab,
Teknologi og Udvikling**